

ANTALYA KENT KONSEYİ

TOPLUM VE SAĞLIK ÇALIŞMA GRUBU ORTAK EVSİZLER RAPORU

2016

Toplum ve Sağlık Çalışma Gruplarının (08.02.2016-26.01.2016 tarihlerinde), Antalya’da kış aylarında sokakta yaşayanlar ve evsiz vatandaşların durumu hakkında görüşmek sağlık ve barınma sorunlarına yönelik uygun bir sosyal hizmet modeli belirlenmesi konusunda yaptıkları toplantı raporudur.

TOPLANTIYA KATILAN KURUMLAR

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlüğü, Antalya Büyükşehir Belediyesi, Antalya Halk Sağlığı Müdürlüğü, Muratpaşa Belediyesi, Konyaaltı Belediyesi, Aksu Belediyesi, Çorba etkileşim grubu ve grupların üyeleri katılmışlardır.

TOPLANTI SÜRECİ

Antalya, turizm kenti ve sıcak iklim koşullarına sahip olması sebebi ile yoğun göç alan ve hızla gelişen kentler arasında bulunmaktadır. Bu sebeple iki tip sokakta yaşayan evsiz insanlardan bahsedilmektedir.

A) Sürekli evsizler: Uzun dönemli devam eden ve sokakta barınmayı yaşam tarzı haline getiren insanlardan oluşmaktadır. Bunlar, devlet hastanesi, cami, kilise, mağara, otobüs durakları ve parklarda yaşamaktadırlar.

Sokakta yaşamayı yaşam tarzı haline getirmiş olan bu gruplar da madde ve alkol bağımlılığının yüksek olduğu, ruhsal bozukluk yaşadıkları, borderline kişilik özelliklerine sahip oldukları göze çarpan ilk izlenim arasındadır.

B) Geçici evsizler: İl dışından mevsimlik işçi, töre ve namus şiddetine maruz kalmaktan korkan, savaş ortamından uzaklaşmak isteyen kişilerin oluşturmuş olduğu, iş istihdamı sağlandığında kendi hayatlarını kurmaya çalışan bir kitledir.

Toplantıya katılan kurum temsilcileri yapmış oldukları uygulama örnekleri hakkında bilgi vermişlerdir.

Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından 2015 yılı Ocak ayı içerisinde Valilik kararı ile Atatürk Spor Salonu evsizlere açılmış, yatak, battaniye, sabah kahvaltısı, akşam yemeği, çay ve çorba dağıtımı yapılmıştır. Büyükşehir Belediyesi tarafından evsizlere yönelik sosyal yardım ve sağlık hizmetleri de devam ettirilmektedir.

2016 yılı içerisinde de ‘Çorba etkileşim grubu’ (gönüllü olarak on üyesi bulunan) isimli bir grup ile iletişim halinde olmaları gerekçesiyle aşevinden sıcak çorba çıkarıldığını, çorba etkileşim grubunun çıkarılan çorbayı gece 22.00 itibari ile seçmiş oldukları pilot bölgelerde dağıtmış olduklarını beyan etmişlerdir.

Muratpaşa Belediyesi, 2015 yılı içerisinde evsizler için barınma evi açmış olduğunu 19 kişiye hizmet verdiklerini, sabah kahvaltısı, öğlen yemeği, akşam yemeği ve çay ikramında bulduklarını, banyo ihtiyacını karşılayabilmeleri için hamama götürdüklerini, Sosyal Yardım Merkezi’nden kıyafet yardımı

yapıldığını, evde bakım hizmetlerinden rutin sağlık kontrollerinin yapıldığını, berber hizmeti vererek saç ve sakal traşı yaptırdıklarını beyan etmiştir.

Konyaaltı Belediyesi temsilcisi mücavir alan sınırları içerisinde bir tane evsiz olduğunu onun da Konyaaltı halkı tarafından sahiplenildiğini bu sebeple barınma evi açmadıklarını beyan etmiştir.

Aksu Belediyesi temsilcisi mücavir alanın kır kenti koşullarını sağladığı için evsiz vatandaşlarının olmadığını bu sebeple müracaat almadıklarını beyan etmiştir.

Evsizlerin, şizofren, bipolar, madde bağımlısı, kanser hastası, çeşitli enfeksiyon rahatsızlıkları olduğu tespit edilmiştir.

Halk Sağlığı Temsilcisi, evsizlerin SGK' dan gelir düzeyi saptaması sonucu ücretsiz sağlık hizmetlerinden yararlanabileceklerini, bu konuda bir yere toplanmaları halinde SGK' dan da yardım isteyebileceklerini, kendilerinin de psikolog ve doktor takviyesiyle bu sorunlara çözüm üretebileceklerini ifade etti.

Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Temsilcisi, Mevzuatları gereği hizmet verdikleri grubun 0-18 yaş arası ve 65 yaş üstü, engelli ve kadınlara yardım edebildiklerini, 18-65 yaş arası erkeklere yardım edemediklerini söylediler. Bu yönde yardım edebilmeleri için ancak Valiliğin direktifi gerektiğini belirtti.

Toplantıya katılan çorba etkileşim grubu temsilcisi kendisinin Akdeniz Üniversitesinde hemşire ve aynı zamanda sosyolog olduğunu, kış aylarında mağdur durumda olan insanlara battaniye, çorba ve çay dağıtımını yaptıklarını, sosyal medya üzerinden etkileşime geçtiklerini, gönüllülük esasına dayalı bu hizmeti iki yıldır devam ettirdiklerini söylemiştir. Yaklaşık 150 evsiz vatandaşa hizmet verirken Büyükşehir Belediyesinden alınan çorba desteğini evsizlere ulaştırdıklarını ve güvene dayalı bir iletişim geliştiğini beyan etmişlerdir.

Büyükşehir Belediyesi temsilcisi tarafından gönüllülük esasına göre hizmet veren bu platformun dernekleşerek örgütlenmesi gerektiğinin hizmetin sürdürülebilirliği ve kurumsallaşması açısından önemli olduğu söylendi. Aksi durumda bu tür hizmetlerin istismar edilebileceği, evsizlere yönelik çorba dağıtım hizmetine de devam edileceği vurgulandı.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Antalya Kent Konseyi Toplum ve Sağlık Çalışma Gruplarının kış aylarında sokakta kalan ve barınma sorunu yaşayan vatandaşlarımızın temel ihtiyaçlarından barınma ve sağlık ihtiyaçlarının karşılanması amacı ile yapılan toplantılar da elde edilen bilgiler şöyledir:

Evsiz- sokakta yaşayan insanlara temel insan hakları açısından yaklaşılmalı, onların kişilik- haysiyet ve onurları gözetilmelidir. Bu kişilere sunulan ve sunulacak olan hizmetler gizlilik ilkesi doğrultusunda yürütülmelidir.

- **Antalya merkezde yaklaşık 150 kadar evsiz- dışarda yaşayan vatandaş bulunmaktadır.**
- **Evsizler ve dışarda yaşayanlar arasında madde ve alkol kullanan bağımlıların olduğu bilinmektedir.**
- **İleri düzeyde ruh sağlığı bozulmuş insanlar bulunmaktadır.**
- **Engelli vatandaşlar vardır.**
- **Adli sicil kaydı bulunanlar vardır.**
- **Borderline (kendini önemsiz görme) kişilik özelliklerine sahip insanlar vardır.**

ALINAN KARARLAR

- Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, yerel yönetimler ve gönüllü kuruluşların işbirliği içinde çalışılması,
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı ya da diğer kurumlar tarafından bir pansiyon kiralanması ve eylül ayından nisan ayına kadar evsiz vatandaşlara hizmet sunması, barınma ve yemek ihtiyaçlarının karşılanması,
- Evsiz ve sokakta yaşayanların kayıt altına alınması,
- Valilik, Kaymakamlık ve Belediyeler tarafından evsizlerin sosyo-ekonomik durumunun asgari geçim düzeyi standardına getirilmesi için sosyal ve hukuki düzenlemelerin yapılması,
- Belediyeler tarafından sosyal zabıta birimi kurulması ve evsizlere ilk müdahalenin bu birim tarafından yapılması, sokakta yaşayan, madde kullanan, sokakta çalışan çocuk ve yetişkinler için önlemler alınması,
- Evsizler için ihbar hattı kurulması,
- Açık kapı sistemi ile işleyen merkezler açılması, (temel ihtiyaçların karşılanacağı mutfak, banyosu ve 10 kadar yatağı olan)
- Evsiz ve sokakta yaşayanların sağlık sorunlarının çözümü ve ilk tedavilerinin İl Sağlık Müdürlüğüne yapılabilmesi için ilk müdahale merkezi kurulması.

Bu konuda komisyonda bulunanların verdiği karara göre; evsizlerin ilk etapta 100-150 kişilik spor salonu büyüklüğünde tek bir yerde toplanmasına burada hastalık ve sosyal durumlarına göre gruplara ayrılıp ihtiyaçlarının buna göre giderilmesinin uygun olacağı, Bu yerin Belediyeler tarafından sağlanmasının, günde 1 öğün çorba verilmesinin uygun olacağı, daha fazlasının özendirme nedeniyle sakıncalı olabileceği görüşü belirtildi.

Evsizlerin bu yere toplanması konusunda Emniyet, Zabıta ve Belediyelerden yardım istenmesinin uygun olacağı belirlendi. Bu konularda Müftülüklerden de yardım istenmesi gerekliliği üzerinde duruldu. Çeşitli yardım kuruluşlarının toplu halde olan bu yere yardımlarının daha kolay olacağı saptandı. Bu işlerin koordinasyonunun Valilik tarafından yürütülmesine, bu işin Belediyelere bırakılması durumunda siyasi ranta dönüşme riskinin olduğuna kanaat getirildi.

Bu toplumsal yaranın ivedilikle giderilmesi gerektiği, aksi takdirde evsizlerin bazılarının çeşitli terör örgütleri tarafından kullanılabilmesi, enfeksiyonları tedavi edilmezse toplum için bir enfeksiyon kaynağı olabileceği, bu yüzden de bir an önce Valilik tarafından koordinasyonun yapılması gerektiği ve gerekli görev dağılımının yapılmasının uygun olduğu düşünüldü.

Antalya Kent Konseyi

Antalya Kent Konseyi

Toplum Çalışma Grubu

Sağlık Çalışma Grubu